

יוזמה לקידום מדד בטיחות משולב בטיפול התרופתי במכבי

ד"ר שירי גיא אלפנדרי, מנכ"ל הנדס' הנדס' זימסקי, ד"ר יוסי לומניצקי,
עדנה בר רצון, ד"ר ענת עקה זוהר

רקע

תכנית המדדים הלאומית מחייבת את כלל קופות החולים לעמידה ביעדי איכות, אך בטיחות בטיפול התרופתי הוא נושא שטרם זכה להתייחסות. טעות רפואית היא אירוע הניתן למניעה, העשוי להוביל למתן לא-הולם של תרופות או לנזק למטופל. במסגרת רפואה ראשונית, נהוג לייחס את השכיחות הגבוהה ביותר של טעויות רפואיות לשתי קטגוריות עיקריות: טעויות תרופתיות וטעויות באבחון. לפיכך החלטנו במכבי לראשונה בישראל לקדם מדדי בטיחות בתרופות במסגרת תכנית מדדים פנים ארגונית המחייבת עיסוק שוטף בבטיחות במטרה להקטין הסיכון לטעויות שכיחות ו/או חמורות, ברמת מניעה, בטיפול התרופתי.

מטרות

הטמעת טעויות תרופתיות נבחרות כמדדי בטיחות במכבי לשיפור בטיחות הטיפול התרופתי בקופה.

שיטות

נבחרו מספר מדדים: הפחתת הסיכון להיפוגליקמיה בקשישים בני 75 \geq המטופלים באינסולין ו/או סולפונילאוריאות עם $HbA1c < 6.5$, הפחתת הסיכון לדימום ע"י הגבלת משך טיפול אנטיטרומבוטי משולש, והתאמת מיון NOAC בחולים עם אי ספיקת כליות. הגדרנו אלגוריתמים לאיתור מטופלים בסיכון במערכות הנתונים והטמענו אותם במערכת המדידה הארגונית, תוך קביעת יעדי שיפור. בנינו כלים תומכים לסיוע ומענה לשטח, הגדרנו יעדים וכלים למעקב אחר מגמות השיפור בהקטנת אוכלוסיית הסיכון לאורך זמן.

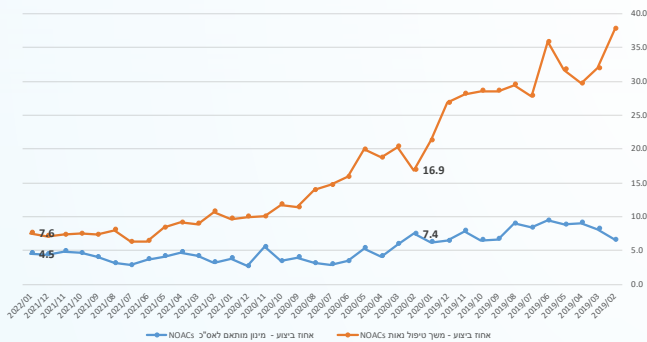
תוצאות

התליך המדידה החל ב-2/2020 ומאז ועד כה נצפתה מגמת שיפור מתמדת בכל המדדים, עם קיטון באוכלוסיית היעד, המעידה על הפחתה במספר המטופלים הנמצאים בסיכון לתופעת לוואי תרופתית ברת מניעה: עפ"י השוואת נקודות זמן: 2/2020-1/2022 במניעת היפוגליקמיה חלה הפחתה של 33% במספר הקשישים בסיכון, הפחתה של 55% בחולים עם משך טיפול אנטיטרומבוטי חריג והפחתה של 39% בטיפול ב- NOAC שאינו מותאם לאס"כ.

סיכום ומסקנות

הכללת נושא בטיחות השימוש בתרופות באסטרטגיית הארגונית היא צעד חשוב ומבטיח לרפואה איכותית יותר. למרות הקורונה, פלטפורמת הייעוץ הווירטואלי שניתן ע"י רוקחים קליניים הוכיחה יעילותה בשיפור מדדי הבטיחות. אנו מאמינים כי העיסוק השוטף והיומיומי באספקטים של בטיחות בתרופות יוביל להעלאת תשומת הלב והקשב הארגוני להקטנת סיכונים מיותרים בטיפול התרופתי ומקווים כי הנושא יאומץ גם ברמה הלאומית.

אחוז ביצוע מדדי טיפול נאות ב- NOAC - הפחתה במינון לא מותאם לתפקוד כליתי ובמשך טיפול משולש

אחוז ביצוע - מניעת היפוגליקמיה בקשישים

